

اختیارات مدیران شرکتهای دولتی در اجرای بودجه

منوچهر انوری زاده نایینی (۱)
(قسمت سوم)

۵- طبقه بندی معاملات

معاملات شرکتهای دولتی اعم از اینکه از محل اعتبارات جاری شرکت یا از منابع درآمد عمومی تامین شده باشد به موجب ماده ۸۰ قانون محاسبات عمومی و اصلاحیه بندهای الف، ب و ج ماده مذکور (ماده ۲ آیین نامه معاملات شرکت برق منطقه ای تهران) به سه طبقه تقسیم و براساس مواد ۸۱ و ۸۲ قانون مذکور (مواد ۳، ۴، ۵ آیین نامه معاملات شرکت برق منطقه ای تهران در مورد مناقصه و ماده ۲۱ همین آیین نامه در مورد مزایده) از طریق مناقصه یا مزایده به شرح ذیل تجویز شده است:

۵-۱- معاملات جزئی: معاملاتی است که مبلغ آن از یک میلیون ریال تجاوز نکند. (موضوع ماده ۸۰ ق.م.ع (۱))
وماده ۲ آیین نامه معاملات شرکت برق منطقه ای تهران)

الف- مناقصه به کمترین بهای ممکن به تشخیص و مسؤلیت کارپرداز یا مامور خرید انجام می پذیرد. (موضوع ماده ۸۱ ق.م.ع و ماده ۳ آیین نامه معاملات شرکت برق منطقه ای تهران)

ب - مزایده به بیشترین بهای ممکن به تشخیص و مسؤلیت مامور فروش انجام می پذیرد. (موضوع ماده ۸۲ ق.م.ع و بند الف ماده ۲۱ آیین نامه معاملات شرکت برق منطقه ای تهران)

۵-۲- معاملات متوسط: معاملاتی است که مبلغ آن از یک میلیون ریال بیشتر بوده و از پانزده میلیون ریال تجاوز نکند. (موضوع ماده ۸۰ ق.م.ع و ماده ۲ آیین نامه معاملات شرکت برق منطقه ای تهران)

الف- مناقصه به کمترین بهای ممکن به تشخیص و مسؤلیت کارپرداز و مسؤل واحد تدارکاتی مربوط و تایید مدیر عامل یا نمایندگان مجاز از طرف وی انجام می گیرد. (موضوع بند ب ماده ۸۱ ق.م.ع و ماده ۴ آیین نامه معاملات شرکت برق منطقه ای تهران)

ب - مزایده به قیمتی برابر یا بیشتر از قیمت کارشناسی که به عنوان بهای مورد معامله توسط کارشناس منتخب مدیر عامل یا مقامات مجاز از جانب وی ارزیابی شده باشد، از طریق حراج صورت می پذیرد. (موضوع بند ب ماده ۲۱ آیین نامه معاملات شرکت برق منطقه ای تهران) (۲)

خلاصه اختیارات و مسؤلیتهای مدیران و سایر مسؤلین شرکت در برگزاری مناقصه یا مزایده و انتخاب فروشنده یا خریدار حسب مورد مناقصه یا مزایده در معاملات جزئی یا متوسط از محل اعتبارات جاری شرکت یا درآمد عمومی به شرح جدول زیر می باشد:

جدول اختیارات مربوط به تشخیص و نحوه انجام کار در معاملات جزئی و متوسط
*****

*				
*				
( )				
**	-			

* در مورد اجاره دادن املاک، در صورتی که میزان اجاره سالانه در هر مورد بنظر کارشناس منتخب مدیر عامل شرکت کمتر از ۵۰۰۰۰۰ ریال باشد انجام معامله با تصویب هیأت مدیره و برای مبالغ بیشتر از طریق مزایده انجام می شود. (موضوع بند ج ماده ۲۱ آیین نامه معاملات شرکت برق منطقه ای تهران)

** در آیین نامه معاملات شرکت برق منطقه ای تهران به ترکیب کمیسیون حراج در معاملات متوسط اشاره نشده است.

۵-۳- معاملات عمده: معاملاتی است که مبلغ آن از پانزده میلیون ریال بیشتر باشد. (موضوع بند ج ماده ۸۰ ق.م.ع و بند ج ماده ۲ آیین نامه معاملات شرکت برق منطقه ای تهران)

الف- مناقصه در معاملات عمده به دو روش اعمال می شود:

۱- (مناقصه عمومی) که با انتشار آگهی مناقصه عمومی درجراید کثیرالانتشار انجام می پذیرد.

۲- (مناقصه محدود) که از طریق ارسال دعوتنامه شرکت در مناقصه محدود برای اشخاص حقیقی یا حقوقی تعیین شده از قبل انجام می‌پذیرد.
 - اختیارات مربوط به برگزاری مناقصه محدود در مورد معاملات که از محل اعتبارات جاری شرکت انجام می‌پذیرد، به تشخیص مدیر عامل و تصویب هیأت مدیره می‌باشد. در این گونه معاملات تشخیص صلاحیت اشخاص حقیقی یا حقوقی که دعوت می‌شوند به عهده هیأتی به انتخاب مدیر عامل و تصویب هیأت مدیره است. (موضوع ماده ۵ و تبصره ۱ و ۲ ماده مذکور از آیین‌نامه معاملات شرکت برق منطقه‌ای تهران)
 - اختیارات مربوط به برگزاری مناقصه محدود در مورد طرح‌های عمرانی (سرمایه‌گذاری ثابت از محل درآمد عمومی) به تشخیص مدیر عامل یا نمایندگان وی (موضوع بند ب ماده ۸۱ ق.م.ع) و تشخیص صلاحیت اشخاص حقیقی یا حقوقی که انتخاب می‌شوند به موجب ماده ۲۲ قانون برنامه و بودجه به‌عده سازمان برنامه و بودجه می‌باشد.

کمیسیون مناقصه

به موجب ماده ۹ آیین‌نامه معاملات شرکت برق منطقه‌ای تهران کمیسیونی مرکب از مدیر عامل یا نماینده وی، ذی‌حساب یا نماینده او و مسؤول واحد تقاضا کننده یا مجری منتخب یا نماینده او به عنوان کمیسیون مناقصه تشکیل می‌شود تا با توجه به اختیارات ناشی از قوانین و مقررات مربوط نسبت به برگزاری مناقصه و اتخاذ تصمیم در تعیین برنده مناقصه با اکثریت آراء اقدام نماید.
 اختیارات و مسؤولیت‌های کمیسیون مناقصه در هر يك از موارد برگزاری و نحوه انتخاب برنده مناقصه از میان پیشنهادات واجدین شرایط براساس این که معامله از محل اعتبارات جاری شرکت یا از محل اعتبارات طرح‌های عمرانی (درآمد عمومی) باشد، حسب مورد براساس آیین‌نامه معاملات شرکت (مواد ۹ الی ۱۷ آیین‌نامه معاملات شرکت برق منطقه‌ای تهران) و آیین‌نامه تعیین برنده مناقصه (شامل ده ماده و همچنین روش مشروح در ماده ۲۲ آیین‌نامه معاملات دولتی) تعیین شده است.
 لازم به توضیح است که به موجب تبصره ماده ۱۴ آیین‌نامه معاملات شرکت برق منطقه‌ای تهران در تمامی موارد معاملات عمده، تصمیم کمیسیون مناقصه در مواردی که مبلغ معامله معادل ۱۰۰ ۰۰۰ ۰۰۰ ریال یا کمتر باشد توسط مدیر عامل یا نماینده مجاز وی و در مواردی که بیش از رقم مذکور باشد توسط هیأت مدیره ابلاغ (۱) خواهد شد.
 اختیارات و مسؤولیت‌های مدیران و مسؤولین شرکت در تشخیص صلاحیت، نوع مناقصه و اخذ پیشنهاد از پیمانکاران و فروشندگان کالا و خدمات در معاملات عمده به شرح جدول زیر می‌باشد: ادامه دارد.

جدول اختیارات مربوط به تشخیص و نحوه انجام کار در معاملات عمده

جدول اختیارات مربوط به تشخیص و نحوه انجام کار در معاملات عمده

۱- بنظر می‌رسد منظور از کلمه ابلاغ در تبصره مذکور تصویب نهایی باشد.

۲- عضو هیأت مدیره و قائم مقام شرکت توزیع نیروی برق جنوب غرب تهران

۳- منظور قانون محاسبات عمومی است.

۴- اگر چه در آیین‌نامه معاملات شرکت برق منطقه‌ای تهران در مورد ترکیب کمیسیون حراج در معاملات متوسط ذکر شده میان نیامده با وجود این هر ترکیبی از هیأت که انتخاب شوند ضروریست به لحاظ مسؤولیت‌های مترتب شامل ذی‌حساب یا نماینده منتخب ذی‌حساب باشد.